

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-01-

Nr. _____

I _____

Nr. _____

DĖL NESĄŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TIEKIMO GRANDINĖJE DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. XIV-409 2, 4 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Žemės ūkio ministerija teikia išvadsoms gauti Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 2, 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Pateikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemonės, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	Europos Komisijos žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato 2022 m. lapkričio 14 d. paklausime Nr. EUP(2022)10330 dėl 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/633 dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje (toliau – Direktyva) tinkamo perkėlimo į nacionalinę teisės sistemą buvo pateiktos pastabos dėl Įstatymo nuostatų neatitikties Direktyvos nuostatomis. Siūlomais pakeitimais Įstatymo nuostatos tikslinamos taip, kad jos atitiktų Direktyvos nuostatas ir Įstatymu būtų visiškai įgyvendinta Direktyva.
--------------------------------	---

II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projekto 1 straipsniu siūloma pakeisti šiuo metu galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 11 dalį, nurodant, kad „Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas (toliau – pirkėjas) – fizinis ar juridinis asmuo, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, Europos Sąjungoje veikiantis viešasis subjektas arba tokių fizinių ir (ar) juridinių asmenų grupė, perkantys žemės ūkio ir (ar) maisto produktus“. Šiuo pakeitimu atsisakoma reikalavimo, kad žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas (fizinis ar juridinis asmuo) būtų įsisteigęs Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje, tokiu būdu žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo apibrėžimą visiškai suderinant su Direktyvoje pateiktu pirkėjo apibrėžimu.</p> <p>Įstatymo projekto 2 straipsniu siūloma pakeisti šiuo metu galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 7 dalies 1 punktą, numatant, kad „pirkėjas grąžina neparduotus žemės ūkio ir maisto produktus tiekėjui nesumokėjęs jam už tuos neparduotus produktus arba nesumokėjęs už tų neparduotų produktų pašalinimą, arba abiem atvejais“. Šiuo pakeitimu suderinamos Įstatymo ir Direktyvos nuostatos – šiuo metu Įstatyme įtvirtinti žodžiai „produktų pašalinimą iš rinkos“ siūlomi pakeisti į „produktų pašalinimą“, kadangi „pašalinimas iš rinkos“ neatitinka Direktyvos nuostatų.</p> <p>Įstatymo projekto 3 straipsniu siūloma papildyti šiuo metu galiojančio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalį numatant papildomus įgaliojimus priežiūros institucijai – įtvirtinti, kad „priežiūros institucija taip pat turi teisę pirkėjui duoti privalomąjį nurodymą nutraukti šiame įstatyme nustatytus draudžiamus nesąžiningus prekybos praktikos veiksmus ar įpareigojimą atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį ar pašalinančius pažeidimo pasekmes, įskaitant sutarties pakeitimą“. Europos Komisija atkreipė dėmesį į tai, kad šiuo metu galiojančiame Įstatyme priežiūros institucijai nesuteikti įgaliojimai reikalauti, kad pirkėjas nutrauktų draudžiamą prekybos praktiką. Dėl šios priežasties neįgyvendinta Direktyvos 5 straipsnio 7 dalis. Siūlomu pakeitimu bus visiškai įgyvendinta minėta Direktyvos nuostata.</p> <p>Taip pat, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą, siūloma numatyti atsakomybę už priežiūros institucijos privalomųjų nurodymų nevykdymą ar netinkamą vykdymą.</p>
III. Priemonių	<p>Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės</p>

kaštai	biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Įstatymo projektą, Direktyvos nuostatos bus visiškai ir tinkamai perkeltos į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę. Įstatymo pakeitimai turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, ypač dėl įgaliojimų reikalauti, kad pirkėjas nutrauktų draudžiamą prekybos praktiką, suteikimo priežiūros institucijai. Tokiu būdu bus užtikrinamas sklandus žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės veikimas.

Įstatymo projekto rengimo priežastys, uždaviniai, pasekmės ir kitos nuostatos nurodytos Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma, papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės.

Įstatymo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimus. Įstatymo projekte pateikiamas sąvokos pakeitimas įvertintas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projekte numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Įstatymo projektu perkeliama ir įgyvendinama Direktyva.

Įstatymo projektas 10 darbo dienų buvo skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje. Projektas be pastabų suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Konkurencijos taryba ir VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra. Projektas buvo patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas. Į vieną Teisingumo ministerijos pastabą atsižvelgta iš dalies (motyvai nurodyti derinimo pažymoje).

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Strateginio planavimo departamentas (direktorė Virginija Žoštautienė, tel. 8 5 239 8421, el. p. virginija.zostautiene@zum.lt) Ekonominės analizės skyriaus (vedėjas Evaldas Pranckevičius, tel. 8

686 07 056, el. p. evaldas.pranckevicius@zum.lt) vyriausioji specialistė Kristina Šimkutė, tel. 8 680 44 306, el. p. kristina.simkute@zum.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai.
4. Atitikties lentelė, 3 lapai.
5. Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 2, 4 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
6. Institucijų pastabos, iš viso 5 lapai.

Ministras

Kęstutis Navickas

Kristina Šimkutė, tel. 8 680 44 306, el. p. kristina.simkute@zum.lt